

Súd: Správny súd v Banskej Bystrici
Spisová značka: 3S/13/2024
Identifikačné číslo súdneho spisu: 0824100139
Dátum vydania rozhodnutia: 30. 07. 2025
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ing. Matúš Škarbala
ECLI: ECLI:SK:SpSBB:2025:0824100139.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Správny súd v Banskej Bystrici v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Ing. Matúša Škarbalu (sudca spravodajca) a členov senátu JUDr. Silvie Zdráhalovej Rúfusovej a JUDr. Andrey Soukupovej v právnej veci žalobcu: A. B., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom C. XXXX/X, XXX XX B. D. A., proti žalovanému: Centrum právnej pomoci, Kancelária Žilina, so sídlom P. O. Hviezdoslava 6, 011 00 Žilina, o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia žalovaného č. spisu KaZA-20308/6903/2024-22560/2024 zo dňa 26.02.2024, takto

rozhodol:

- I. Súd správnu žalobu z a m i e t a .
- II. Žalobcovi právo na náhradu trov konania n e p r i z n á v a .

odôvodnenie:

Administratívne konanie

1. Žiadosťou o poskytnutie právnej pomoci zo dňa 19.02.2024 sa žalobca ako žiadateľ domáhal poskytnutia bezplatnej právnej pomoci podľa zákona č. 327/2005 Z. z. o poskytovaní právnej pomoci osobám v materiálnej núdzi a o zmene a doplnení zákona č. 586/2003 Z. z. o advokácii a o zmene a doplnení zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov v znení zákona č. 8/2005 Z. z. v znení účinnom do 30.06.2025 (ďalej aj ako „zákon č. 327/2005 Z. z.“), a to vyplnením príslušného formulára a jeho predložením Centru právnej pomoci, Kancelária Žilina (ďalej aj ako „žalovaný“) dňa 20.02.2024. V predmetnej žiadosti žalobca uviedol, že žiada o poskytnutie právnej pomoci v podobe právneho poradenstva a právnej pomoci a zastupovania v rámci už prebiehajúceho konania pred Ústavným súdom Slovenskej republiky (ďalej ako „ústavný súd“ alebo „ÚS SR“), vrátane predbežnej právnej pomoci. Predmetom žiadosti bolo poskytnutie právnej pomoci vo veci ústavnej sťažnosti žalobcu

2 3S/13/2024

doručenej ústavnému súdu dňa 18.02.2024 a vedenou pred ústavným súdom pod ev. č. spisu Rvp 488/2024 (ďalej v texte ako „ústavná sťažnosť“). Žalobca sa ústavnou sťažnosťou domáhal, aby ústavný súd vyslovil porušenie jeho ústavných práv, konkrétne čl. 30 ods. 1 v spojení s čl. 31, čl. 46 ods. 1 v spojení s čl. 1 ods. 1, čl. 2 ods. 1 a 2, čl. 47 ods. 3, čl. 48 ods. 2 a čl. 75 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej aj ako „ústava“). Svoju ústavnú sťažnosť žalobca odôvodnil tým, že Národná rada Slovenskej republiky (ďalej aj ako „národná rada“) ako zákonodarný orgán svojim Uznesením č. 94/2024 zo dňa 25.01.2024 rozhodla o prerokovaní vládneho návrhu zákona, ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 300/2005 Z. z. Trestný zákon (číslo parlamentnej tlačky 106), v skrátenom legislatívnom konaní (ďalej aj ako „Uznesenie č. 94/2024“) a Uznesením č. 95/2024 zo dňa 26.01.2024 o tom, že sa uvedený návrh prerokuje v druhom čítaní (ďalej aj ako „Uznesenie č. 95/2024“). Žalobca považoval

Uznesenie č. 94/2024 za rozhodnutie, ktoré vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci, je nepreskúmateľné pre nezrozumiteľnosť alebo nedostatok dôvodov, zistenie skutkového stavu orgánom bolo nedostačujúce na riadne posúdenie veci, skutkový stav, ktorý vzal orgán za základ napadnutého rozhodnutia alebo opatrenia, je v rozpore s administratívnymi spismi alebo v nich nemá oporu, došlo k podstatnému porušeniu ustanovení o konaní pred orgánom, ktoré mohlo mať za následok vydanie nezákonného rozhodnutia alebo opatrenia vo veci samej, najmä protiústavným postupom národnej rady, ktorý vyústil do vydania protiústavného a nesprávneho Uznesenia č. 94/2024, o svojoľnom skrátení legislatívneho procesu o vládnom návrhu zákona, ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 300/2005 Z. z. Trestný zákon v znení neskorších predpisov a ktorým sa menia a dopĺňajú niektoré zákony, porušovaním § 89 ods. 1 zákona o rokovacom poriadku, čl. 6 ods. 1 až 3 ústavného zákona č. 357/2004 Z. z. Žalobca konštatoval, že na skrátene legislatívne konanie neboli dané zákonné podmienky a v ďalšom podaní odkázal na podania iných subjektov v konaní pred ústavným súdom – ev. č. spisu Rvp 505/2024, ev. č. spisu Rvp 520/2024 a ev. č. spisu Rvp 529/2024. Uvedený postup národnej rady preto podľa žalobcu spôsobil zásah do ním označených ústavných práv, ako aj práv poslancov ako volených zástupcov a občanov.

2. Rozhodnutím č. spisu KaZA-20308/6903/2024-22560/2024 zo dňa 26.02.2024 (ďalej aj ako „napadnuté rozhodnutie“) žalovaný nepriznal žalobcovi nárok na poskytnutie právnej pomoci. V odôvodnení napadnutého rozhodnutia žalovaný uviedol, že žalobca sa ako žiadateľ ústavnou sťažnosťou domáhal, aby ústavný súd vyslovil porušenie jeho ústavných práv, konkrétne podľa čl. 30 ods. 1 v spojení s čl. 31, čl. 46 ods. 1 v spojení s čl. 1 ods. 1, čl. 2 ods. 1 a 2, čl. 47 ods. 3, čl. 48 ods. 2 a čl. 75 ods. 1 ústavy. Žalovaný ďalej uviedol, že hoci podanie žiadateľa je označené ako ústavná sťažnosť podľa čl. 127 ústavy, svojím obsahom predstavuje požiadavku na preskúmanie súladu napadnutých právnych predpisov s ústavou, vrátane ústavnosti zákonodarného procesu, ktorý k tomu viedol. Žalovaný v napadnutom rozhodnutí s poukazom na rozhodovaciu prax ústavného súdu ďalej zdôraznil, že účel konania o súlade právnych predpisov nemožno dosiahnuť v inom type konania. Žalovaný taktiež uviedol, že žiadateľ netvrdil a nepreukázal, že by do jeho právnej pozície bolo zasiahnuté
3 3S/13/2024

spôsobom, ktorý by bol dostatočne individuálny práve voči nemu alebo nejakej rozlíšiteľnej skupine, ktorej je žiadateľ členom ani v dôsledku prijatia namietaného ústavného zákona nebol bezprostredne nútený zmeniť svoje konanie alebo dokonca čeliť stíhaniu (mutatis mutandis II. ÚS 153/2013). Žalovaný v napadnutom rozhodnutí taktiež vyslovil právny názor, že to, čoho sa domáhal žiadateľ, teda de facto vyslovenia neústavnosti prijatého zákona a zákonodarného procesu v rámci konania o individuálnej ústavnej sťažnosti podľa čl. 127 ústavy, bude (za určitých podmienok a nie nepodmienene) možné s účinnosťou od 01.05.2025, kedy nadobudne účinnosť novela ústavy - Ústavný zákon č. 422/2020 Z. z. (pozn. správneho súdu - novela ústavy nadobudla účinnosť od 01.01.2025). Rovnako tiež podľa žalovaného žiadateľ netvrdil ani nepreukázal, ako konkrétne malo byť zasiahnuté do jeho individuálnych práv, keďže individuálnou ústavnou sťažnosťou nemôže namietat zásah do práv iných občanov, prípadne poslancov národnej rady. Žalovaný taktiež poukázal na to, že o zjavnej neopodstatnenosti ústavnej sťažnosti podľa ustálenej judikatúry ústavného súdu možno hovoriť vtedy, ak namietaným postupom orgánu verejnej moci nemohlo vôbec dôjsť k porušeniu toho základného práva alebo slobody, ktoré označil sťažovateľ, a to buď pre nedostatok vzájomnej príčinnej súvislosti medzi označeným postupom orgánu verejnej moci a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých sa namietalo, prípadne z iných dôvodov. Vzhľadom na právnu úpravu a rozhodovaciu činnosť ústavného súdu bolo podľa žalovaného dôvodné očakávať, že podanie žiadateľa by ústavný súd vyhodnotil ako zjavne neopodstatnenú sťažnosť, resp. návrh na začatie konania podaný neoprávnenou osobou (vo väzbe na čl. 125 ústavy). Nebolo tak podľa žalovaného možné vylúčiť zrejmu bezúspešnosť sporu, teda dospieť k názoru, že by vec žiadateľa nebola (už hneď nemeritórne) odmietnutá. Žalovaný taktiež uviedol, že nakoľko bolo možné o celom základe žiadosti žiadateľa rozhodnúť, nebolo tak podľa žalovaného potrebné osobitným rozhodnutím rozhodovať o predbežnom priznaní nároku na poskytnutie právnej pomoci. Žalovaný tak uzavrel, že na základe skutočností, že vo veci, s ktorou sa žiadateľ na žalovaného obrátil, nebola splnená podmienka, že spor nie zrejme bezúspešný, čím žiadateľ nespĺnil jednu z troch kumulatívnych podmienok na priznanie nároku na právnu pomoc, čím mal žalovaný za to, že nie je nevyhnutne potrebné zaujať stanovisko k tomu, či žiadateľ spĺňa podmienku stavu materiálnej núdze a podmienku hodnoty sporu. Žalovaný sa tak ďalej nezaoberal splnením ďalších dvoch podmienok pre priznanie nároku na poskytnutie právnej pomoci, nakoľko nespĺnenie hoci len jednej z podmienok pre

priznanie nároku na poskytnutie právnej pomoci má za následok negatívne rozhodnutie o nároku na poskytovanie právnej pomoci. Záverom rozhodnutia bol žiadateľ poučený, že proti tomuto rozhodnutiu nie je možné podať opravný prostriedok.

3. Napadnuté rozhodnutie žalovaného bolo žalobcovi doručené dňa 28.02.2024. Žalobca proti nemu podal dňa 29.02.2024 e-mailom podanie označené ako „Odvolanie“, v ktorom namietal, že správny orgán nesprávne a účelovo určil nesprávny predmet sporu, nesprávne účelovo prekrútil obsah ústavnej sťažnosti, z ktorej je podľa žalobcu zjavné, že predmetom nie je priamo napadnutý právny predpis (na rozdiel od návrhov prezidentky a dvoch skupín 4 3S/13/2024

poslancov), ale konkrétne postupy národnej rady a kolektívne rozhodnutia národnej rady ako porušovateľa v nejudikovanej veci. Správny orgán podľa žalobcu nesprávne judikoval spor, o ktorom ešte ústavný súd doposiaľ nerozhodoval, preto prekročil rámec svojich kompetencií. Napadnuté rozhodnutie preto považoval žalobca (odvolateľ) za protiústavné, nezákonné, nesprávne z titulu nesprávneho právneho posúdenia v otázke zrejmej bezúspešnosti sporu pred ústavným súdom, nesprávneho určenia predmetu ústavnej sťažnosti v úmysle zmať predmet ústavnej sťažnosti, ako aj v otázke nesprávneho skutkového a právneho stavu k obsahu individuálnej sťažnosti v neprospech žalobcu. Preto navrhol napadnuté rozhodnutie zrušiť a vec vrátiť žalovanému, inak zmeniť a návrhu v celom rozsahu vyhovieť vrátane predbežného poskytnutia právnej pomoci v začatom konaní ev. č. spisu Rvp 488/2024 pred ústavným súdom.

4. Žalovaný dňa 29.02.2024 zaevidoval toto podanie žalobcu a postúpil ho dňa 01.03.2024 odvolaciemu orgánu - Centru právnej pomoci, ústredie s tým, že žalobcu informoval, že proti napadnutému rozhodnutiu odvolanie ako opravný prostriedok nie je prípustné.

5. Centrum právnej pomoci, ústredie vybavilo podanie žalobcu oznámením číslo spisu: KT/7764/2024, ČRZ:35995/2024 zo dňa 02.04.2024, v ktorom žalobcu informovalo, že jeho podanie v medziach § 65 ods. 1 a ods. 2 Správneho poriadku preskúmalo, pričom konštatovalo, že napadnuté rozhodnutie a procesný postup predchádzajúci vydaniu tohto rozhodnutia boli v súlade s platnými právnymi predpismi, najmä Správny poriadok.

Správna žaloba - žalobné body

6. Žalobca sa správnu žalobou podanou na Správny súd v Banskej Bystrici (ďalej aj ako „správny súd“) dňa 08.03.2024 domáhal, aby správny súd napadnuté rozhodnutie žalovaného č. spisu KaZA-20308/6903/2024-22560/2024 zo dňa 26.02.2024 v celom rozsahu zmenil a žalobcovi priznal poskytnutie právnej pomoci, vrátane predbežnej právnej pomoci vo veci ústavnej sťažnosti žalobcu ev. č. spisu Rvp č. 488/2024 doručenej ústavnému súdu dňa 18.02.2024, inak aby napadnuté rozhodnutie v zmysle § 191 ods. 1 písm. c), d), f), g) zákona č. 162/2015 Z. z. Správny súdny poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej ako „SSP“) zrušil a vec vrátil žalovanému na nové konanie a rozhodnutie.

8. Žalobca v podanej správnej žalobe uviedol, že žalovaný napadnutým rozhodnutím nepriznal žalobcovi právnu pomoc vo veci ústavnej sťažnosti žalobcu, ktorej žalovaný nevyhovel z dôvodu, že nebola splnená podmienka, že spor nie je zrejme bezúspešný, čím žiadateľ nespĺnil jednu z troch kumulatívnych podmienok na priznanie nároku na právnu pomoc. Žalobca proti napadnutému rozhodnutiu podal preventívne odvolanie aj správnu žalobu, pretože považoval rozhodnutie žalovaného za vecne nesprávne a predčasné, založené na nesprávnom vyhodnotení skutkového stavu a nesprávnom posúdení otázky, že spor je 5 3S/13/2024

zrejme bezúspešný. Žalobca mal za to, že žalovaný nesprávne určil predmet sporu, nesprávne vyvodil obsah ústavnej sťažnosti, z ktorej je podľa žalobcu zjavné, že predmetom nie je priamo napadnutý právny predpis (na rozdiel od návrhov prezidentky a dvoch skupín poslancov), ale konkrétne postupy národnej rady a kolektívne rozhodnutia národnej rady ako „porušovateľa v nejudikovanej veci“, správny orgán nesprávne prejudikoval spor, o ktorom ešte ústavný súd nikdy nerozhodoval, preto podľa žalobcu správny orgán prekročil hranice svojich kompetencií. Žalobca poukázal na konania pred ústavným súdom ev. č. spisu Rvp 520/2024, ev. č. spisu Rvp 529/2024, ev. č. spisu Rvp 505/2024, Uznesenie ÚS SR sp. zn. PL ÚS 3/2024. Žalobca napadol rozhodnutie žalovaného z dôvodu, že vychádzalo z

nesprávneho právneho posúdenia veci, je nepreskúmateľné pre nezrozumiteľnosť alebo nedostatok dôvodov, zistenie skutkového stavu orgánom verejnej správy bolo nedostačujúce na riadne posúdenie veci, skutkový stav, ktorý vzal orgán verejnej správy za základ napadnutého rozhodnutia alebo opatrenia, je v rozpore s administratívnymi spismi alebo v nich nemá oporu, došlo k podstatnému porušeniu ustanovení o konaní pred orgánom verejnej správy, ktoré mohlo mať za následok vydanie nezákonného rozhodnutia alebo opatrenia vo veci.

Vyjadrenie žalovaného k správnej žalobe

9. Žalovaný vo vyjadrení k správnej žalobe uviedol, že zotrváva na dôvodoch uvedených v napadnutom rozhodnutí. Zároveň dodal, že sa vyjadril nielen k otázke (ne)prípustnosti individuálnej ústavnej sťažnosti, výsledkom ktorej by malo byť vyhlásenie prijatého zákona za neústavný, ale aj k (ne)možnosti individuálnou ústavnou sťažnosťou napadnúť samotný legislatívny proces. To je podľa žalovaného jediný relevantný bod argumentácie žalobcu, teda že individuálnou ústavnou sťažnosťou chcel napadnúť legislatívny proces, vedúci k prijatiu zákona známeho ako „novela trestnej legislatívy“. Žalovaný taktiež uviedol, že žalobca nijakým spôsobom nepreukázal, akým spôsobom malo byť zasiahnuté do jeho individuálnych ústavných práv, na čo žalovaný tiež v napadnutom rozhodnutí poukázal. Žalovaný pri svojom rozhodovaní vychádzal zo svojho oprávnenia daného mu v § 8 zákona č. 327/2005 Z. z., ktoré je ďalej rozvinuté v už ustálenej judikatúre správneho súdnictva (napríklad Rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 8Sžo/249/2015 zo dňa 23.06.2016, Rozsudok Krajského súdu v Žiline sp. zn. 31S/44/2016 zo dňa 18.10.2017, Rozsudok Najvyššieho správneho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 4Svk/26/2023 zo dňa 30.04.2024). Žalovaný na vyjadrenie žalobcu o predčasnom rozhodnutí žalovaného poukázal na nález ústavného súdu v tejto veci (PL. ÚS 3/2024-761, bod 346), ktorý sa vyjadril aj k ústavnosti legislatívneho procesu, ktorý napáda žalobca. Výsledným zhodnotením ústavného súdu je, že jednotlivé porušenia pravidiel tohto konkrétneho procesu nedosiahli ústavnoprávnu intenzitu, kedy došlo k ústavnej neudržateľnosti prijatého zákona. Pokiaľ teda ústavný súd, na ktorý sa žalobca chcel obrátiť (a kvôli ktorému žalovaného žiadal o poskytnutie právnej pomoci), uzavrel, že jadrú žalobcových námietok (ústavná udržateľnosť legislatívneho procesu) nemohlo byť vyhovené, tým menej by iný názor mohol prijať žalovaný. Podľa žalovaného, tento záver bol 6 3S/13/2024

zrejmý ešte pred rozhodnutím ústavného súdu v danej veci, a to v súlade s oprávnením žalovaného (podľa ustálenej praxe správneho súdnictva) skúmať, či v konkrétnom prípade nejde u žiadateľa o zneužitie práva, alebo či už zo skutkových tvrdení žiadateľa bez potreby vykonávať dokazovanie nie je pochybné, že jeho návrhu nemožno vyhovieť.

Vyjadrenie žalobcu k vyjadreniu žalovaného (replika)

10. Žalobca v replike v nadväznosti na vyjadrenie žalovaného uviedol, že trvá na podanej žalobe a na súdnom prieskume napadnutého rozhodnutia a nezákonného postupu jemu predchádzajúcemu, pričom poprel všetky tvrdenia a námietky žalovaného o údajnom zneužití práva. Žalobca s poukazom na obligatórne právne zastúpenie advokátom na konanie pred ústavným súdom uviedol, že je povinnosť žalobcu o toto žiadať, pričom právne posúdenie dôvodnosti a prípustnosti ústavnej sťažnosti žalobcu je primárne úloha ústavného súdu, nie žalovaného. Žalobca uviedol, že nie každá nedôvodná alebo neprípustná žaloba, či ústavná sťažnosť je alebo môže byť rýdze zneužitie práva, na to je podľa žalobcu súd, aby to z konkrétnych a mimoriadnych dôvodov vyvodil. Žalovaný nie je podľa žalobcu oprávnený reparaovať dôvody svojho napadnutého rozhodnutia ani skutočnosťami, ktoré nastali ex post po svojom rozhodnutí, ani doplňovať nové dôvody pre svoje napadnuté rozhodnutie. Tvrdenie žalovaného, že žalobca nedôvodí konkrétnym porušením subjektívneho práva porušovateľom (národnej rady) nie je podľa žalobcu pravdou a priamo kópia, resp. rovnopis ústavnej sťažnosti žalobcu v časti petitu i odôvodnenia presne špecifikuje proti akým „ohrozovacím a protiprávnym aktivitám NR SR“ ústavná sťažnosť smeruje. Ako spornú otázku žalobca označil, či „je možné sa domáhať individuálnou ústavnou sťažnosťou ochrany proti NR SR, pre marenie práv verejnosti a práv jednotlivcov protiprávnym a to hrubo a opakovane protiprávnym konaním NR SR (...).“ Podľa názoru žalobcu „subjektívne názory žalovaného v čiastkovej ex post „kontroverznej zhode“ s časťou Nálezu PL. ÚS 3/2024 sú irelevantné, a nemôžu zhojiť nepreskúmateľnosť nedostatkov dôvodov napadnutého aktu, predčasnosť a vecne nesprávne právne posúdenie (alebo skôr odsúdenia) žiadosti žalobcu o povinnú právnu pomoc, konajúceho cez princíp „vigilantibus iura scripta sunt. (...) Na rozhodnutie správneho súdu je rozhodujúci stav v čase vyhlásenia alebo vydania rozhodnutia orgánu verejnej správy alebo v čase vydania opatrenia orgánu verejnej správy, preto argumenty CPP opreté o ex post nález PL. ÚS 3/2024 sú irelevantné,

a naopak skôr preukazujú vedomosť CPP o prebiehajúcom relevantnom súdnom konaní a nezákonné (opomenutie) neprerušenie administratívneho (správneho) konania do rozhodnutia ÚS SR vo veci PL. 3/24.“ Žalobca ďalej uviedol, že je potrebné poukázať aj na odlišný predmet konania „kedy sa poslanci a prezidentka domáhali abstraktnej kontroly a zrušenia prijatej novely zákona (nedomáhali za zrušenia uznesení NR SR) a žalobca namietal reálne ohrozenie a porušenie svojich ústavných práv aj v inom rozsahu, aj z iných dôvodov, proti iným útokom (aktom) protiústavným postupom a uzneseniam NR SR, ktoré ÚS SR nepreskúmal a ani nemohol viazaný petitom navrhnutým poslancami a prezidentkou, na rozdiel od žalobcu.“ Z podania žalobcu je ďalej
7 3S/13/2024

možné vyvodíť, že bez ohľadu na to, že v čase podania repliky ústavný súd rozhodol o jeho ústavnej sťažnosti, žalobca naďalej trval na podanej žalobe. Žalobca k replike priložil Nález ústavného súdu sp. zn. III.ÚS 1/2018-42 zo dňa 22.05.2018 a ako dôkaz označil „Upozornenie GP SR vs Bratislava nezákonný proces prijatia VZN dane Bratislava z roku 2024“.

Vyjadrenie žalovaného k vyjadreniu žalobcu (duplika)

11. Žalovaný v duplike uviedol, že ani tvrdenia žalobcu uvedené v replike, nemia nič na skutočnosti, že pointou nevytlúčenia zrejmej bezúspešnosti v napadnutom administratívnom rozhodnutí žalovaného bola nemožnosť žalobcu napadnúť ústavnosť legislatívneho procesu v národnej rade individuálnou sťažnosťou podľa čl. 127 ústavy. Uvedené bolo argumentované v napadnutom rozhodnutí aj s odkazmi na doterajšiu judikatúru ústavného súdu. Žalobca nemôže podľa žalovaného dosiahnuť želaný výsledok ani pokusmi o konanie o individuálnej sťažnosti tam, kde to explicitná právna úprava ani konštantná judikatúra ústavného súdu (čo nakoniec ani žalobca nerozporoval) nepripúšťa len s tým, že sa to „vyskúša“, či by to „naozaj nešlo a tentoraz neprešlo“. Podľa žalovaného individuálna ústavná sťažnosť neslúži na posudzovanie ústavnosti alebo neústavnosti zákonodarného procesu a žiadateľ v konaní netvrdil a nepreukázal konkrétne porušenie svojho konkrétneho ústavného práva. Len všeobecný odkaz na niektoré ústavné články nespĺňa (ako bolo uvedené aj v napadnutom rozhodnutí) požiadavku vzájomnej príčinnej súvislosti medzi označeným postupom národnej rady ako orgánu verejnej moci a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých sa namietalo. Podľa názoru žalovaného iný výklad by potom viedol k extenzívnemu výkladu, kedy by ktorákoľvek osoba mohla namietat akýkoľvek legislatívny proces. Konaním o ústavnej sťažnosti by sa tak simulovalo konanie o súlade právnych predpisov. Navyše, ako žalovaný uviedol v odôvodnení napadnutého rozhodnutia, táto možnosť sa vo veľmi obmedzenej miere zavedie až od 01.05.2025, teda doteraz žiadna taká možnosť nebola. Ak by existovala táto možnosť aspoň v judikatúrnej rovine už skôr, racionálny zákonodarca by nenavrhol normovať niečo, čo už normované je. Tvrdenia žalobcu uvedené v replike preto žalovaný považoval za účelové a nesúvisiace s prejednávanou vecou.

12. Žalobca podal dňa 30.10.2024 e-mailom podanie, ktoré však v lehote 10 dní v súlade s § 56 ods. 2 SSP nedoplnil elektronicky, ani listinne, preto na toto podanie správny súd neprihliadal.

Posúdenie podstatných skutkových tvrdení a právnych argumentov súdom

13. Dňa 09.11.2024 bolo správne mu súdu doručené podanie osobou označenou ako „brat E. B.“ z elektronickej schránky žalobcu s oznámením, že žalobca bol dňa
8 3S/13/2024

28.10.2024 akútne hospitalizovaný a požiadal, aby bol ustanovený za jeho procesného opatrovníka. Na základe uvedeného správny súd požiadal o súčinnosť Okresný súd Žilina, aby správne mu súdu oznámil, či sa vedie konanie o obmedzení spôsobilosti žalobcu na právne úkony, resp. či v takomto konaní už bolo právoplatne rozhodnuté. Na žiadosť správneho súdu Okresný súd Žilina prípisom zo dňa 18.11.2024 odpovedal, že na Okresnom súde Žilina sa nevedie konanie o pozbavení spôsobilosti na právne úkony týkajúce sa žalobcu a následne na žiadosť zo dňa 17.01.2025 Okresný súd Žilina odpovedal, že voči žalobcovi bolo v minulosti vedené jediné konanie pod sp. zn. 30Pu/4/2022 týkajúce sa nedobrovoľnej hospitalizácie žalobcu, ktoré bolo právoplatne skončené dňa 27.04.2022. Na základe uvedeného správny súd nezhliadol zákonný dôvod pre ustanovenie procesného opatrovníka žalobcovi, nakoľko nebolo preukázané, že by žalobca bol obmedzený na svojich právach a nemohol v dôsledku nedostatku procesnej spôsobilosti samostatne konať pred súdom.

14. Dňa 14.04.2025 bolo správne mu súdu doručené podanie do registra OpP zapísané pod sp. zn. 1OpP/1/2025, v ktorom žalobca ako člen splnomocnil odborovú organizáciu „NEXT LEVEL“, so sídlom Českomoravská 2345/17, Libeň, 190 00 Praha 9, ČR, IČO 087 57 119, Česká republika na dobu neurčitú, na všetky hmotnoprávne a procesnoprávne úkony vo veciach sociálnych pred správnym súdom. Správny súd posúdil žalobu žalobcu ako všeobecnú správnu žalobu podľa § 177 a nasl. SSP, nakoľko v danej veci sa nejedná o správnu žalobu v sociálnych veciach, pričom prípustnosť zastúpenia účastníka konania pred správnym súdom odborovým orgánom je možná za podmienok zakotvených v § 50 ods. 1 SSP len pri správnych žalobách podľa § 6 ods. 2 písm. c) SSP, správny súd preto na uvedené splnomocnenie neprihliadol a vo veci konal ďalej so žalobcom.

15. Správny súd v Banskej Bystrici, ako súd vecne príslušný podľa § 10 SSP a miestne príslušný podľa § 13 ods. 1 SSP preskúmal žalobou napadnuté rozhodnutie žalovaného, vrátane postupu, ktorý jeho vydaniu predchádzal, v rozsahu a z dôvodov správnej žaloby (§ 134 SSP) a dospel k záveru, že správna žaloba je nedôvodná, preto podľa § 190 SSP správnu žalobu žalobcu zamietol.

16. Správny súd nezistil dôvody pre nariadenie pojednávania podľa § 107 ods. 1 SSP, preto rozhodnutie vo veci verejne vyhlásil postupom podľa § 107 ods. 2 v spojení s § 137 ods. 4 SSP dňa 30.07.2025. Oznámenie o mieste a čase verejného vyhlásenia rozhodnutia bolo zverejnené na úradnej tabuli správneho súdu od 27.06.2025 do 31.07.2025.

17. Podľa § 134 ods. 1 SSP správny súd je viazaný rozsahom a dôvodmi žaloby, ak nie je ďalej ustanovené inak.
9 3S/13/2024

18. Podľa § 177 ods. 1 SSP správnu žalobou sa žalobca môže domáhať ochrany svojich subjektívnych práv proti rozhodnutiu orgánu verejnej správy alebo opatreniu orgánu verejnej správy.

19. Podľa § 190 SSP ak správny súd po preskúmaní rozhodnutia alebo opatrenia žalovaného dospeje k záveru, že žaloba nie je dôvodná, rozsudkom ju zamietne.

20. Podľa § 1 zákona č. 327/2005 Z. z. účelom tohto zákona je vytvoriť systém poskytovania právnej pomoci a zabezpečiť jej poskytovanie v rozsahu ustanovenom týmto zákonom fyzickým osobám, ktoré v dôsledku svojej materiálnej núdze nemôžu využívať právne služby na riadne uplatnenie a ochranu svojich práv, v konaniach o oddĺžení podľa osobitného predpisu, v azylových veciach, v konaní o administratívnom vyhostení, v konaní o zaistení štátneho príslušníka tretej krajiny alebo v konaní o zaistení žiadateľa o udelenie azylu podľa osobitného predpisu, oznamovateľom kriminality alebo inej protispoločenskej činnosti alebo osobe, voči ktorej bola pozastavená účinnosť pracovnoprávneho úkonu podľa osobitného predpisu, a prispieť k predchádzaniu vzniku právnych sporov.

21. Podľa § 6 ods. 1 zákona č. 327/2005 Z. z. fyzická osoba má právo na poskytnutie právnej pomoci bez finančnej účasti, ak a) jej príjem nepresahuje 1,4-násobok sumy životného minima ustanoveného osobitným predpisom a nemôže si využívanie právnych služieb zabezpečiť svojím majetkom, b) nejde o zrejmu bezúspešnosť sporu a c) hodnota sporu prevyšuje hodnotu minimálnej mzdy okrem sporov, v ktorých nie je možné hodnotu sporu vyčíslieť v peniazoch.

22. Podľa § 8 zákona č. 327/2005 Z. z. pri posudzovaní zrejmej bezúspešnosti sporu centrum prihliadne najmä na to, či právo nezaniklo uplynutím času, či sa právo nepremlčalo a či je žiadateľ schopný označiť dôkazy na preukázanie svojich tvrdení, ktoré sú dôležité na zistenie skutkového stavu.

23. Podľa § 2 ods. 1 zákona č. 314/2018 Z. z. o ústavnom súde a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení účinnom v čase podania ústavnej sťažnosti žalobcu (18.02.2024), t.j. do 14.07.2024 (ďalej aj ako „zákon o ústavnom súde“), Ústavný súd je nezávislým súdnym orgánom ochrany ústavnosti.

24. Podľa § 32 zákona o ústavnom súde, účastníkmi konania sú navrhovateľ, ten, proti komu návrh na začatie konania smeruje, a osoby, o ktorých to ustanovuje tento zákon.

25. Podľa § 34 ods. 1 zákona o ústavnom súde, navrhovateľ musí byť v celom konaní zastúpený advokátom, ak odsek 2 alebo § 35 neustanovuje inak.
10 3S/13/2024

26. Podľa § 74 zákona o ústavnom súde, návrh na začatie konania podľa čl. 125 ods. 1 ústavy o súlade právnych predpisov nižšej právnej sily s právnym predpisom vyššej právnej sily alebo medzinárodnou zmluvou, s ktorou vyslovila súhlas národná rada a ktorá bola ratifikovaná a vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, môžu podať: a) najmenej pätina poslancov národnej rady, b) prezident, c) vláda, d) súd v súvislosti s prejednávanou vecou, e) generálny prokurátor, f) predseda súdnej rady, ak ide o právny predpis týkajúci sa výkonu súdnictva, g) verejný ochranca práv, ak ďalšie uplatňovanie právneho predpisu môže ohroziť základné práva alebo slobody alebo ľudské práva a základné slobody vyplývajúce z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a ktorá bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom (ďalej len „základné práva a slobody“).

27. Podľa § 122 zákona o ústavnom súde, ústavnú sťažnosť môže podať osoba (ďalej len „sťažovateľ“), ktorá tvrdí, že právoplatným rozhodnutím, opatrením alebo iným zásahom boli porušené jej základné práva a slobody.

28. Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy, ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

29. Podľa čl. 130 ods. 1 ústavy v znení účinnom v čase podania ústavnej sťažnosti žalobcu (18.02.2024), t.j. do 31.12.2024, ústavný súd začne konanie, ak podá návrh a) najmenej pätina poslancov Národnej rady Slovenskej republiky, b) prezident Slovenskej republiky, c) vláda Slovenskej republiky, d) súd, e) generálny prokurátor, f) predseda Súdnej rady Slovenskej republiky vo veciach súladu právnych predpisov podľa čl. 125 ods. 1 týkajúcich sa výkonu súdnictva, g) verejný ochranca práv vo veciach súladu právnych predpisov podľa čl. 125 ods. 1, ak ich ďalšie uplatňovanie môže ohroziť základné práva alebo slobody alebo ľudské práva a základné slobody vyplývajúce z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a ktorá bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, h) Najvyšší kontrolný úrad Slovenskej republiky v prípade ustanovenom v čl. 126 ods. 2, i) každý, o ktorého práve sa má konať v prípadoch ustanovených v čl. 127 a 127a, j) každý, kto namieta kontrolnú pôsobnosť Najvyššieho kontrolného úradu Slovenskej republiky v prípade ustanovenom v čl. 126 ods. 2.

30. Predmetom súdneho prieskumu bolo rozhodnutie žalovaného, ktorým žalovaný nepriznal žalobcovi nárok na poskytnutie právnej pomoci vo veci jeho ústavnej sťažnosti evidovanej pod č. spisu Rvp č. 488/2024 doručenej ústavnému súdu dňa 18.02.2024 a to pre zrejmu bezúspešnosť sporu podľa § 8 zákona č. 327/2005 Z. z. V prejednávanom prípade žalovaný postupom podľa ustanovení § 8 zákona č. 327/2005 Z. z. dospel k záveru o
11 3S/13/2024

neposkytnutí právnej pomoci žalobcovi vzhľadom na to, že žalobcom podaná ústavná sťažnosť by bola podľa žalovaného bezúspešná, a to pre vylúčenie aktívnej legitímácie žalobcu na podanie ústavnej sťažnosti podľa čl. 125 ods. 1 ústavy.

31. Centrum právnej pomoci je oprávnené rozhodnúť o priznaní nároku na poskytovanie právnej pomoci v konaní pred súdom v správnom súdnictve a v týchto veciach aj v konaní pred ústavným súdom (§ 3 zákona č. 327/2005 Z. z.). Rozhodnutie o poskytovaní právnej pomoci je viazané na určitú právnu vec (§ 3 zákona č. 327/2005 Z. z.), v súvislosti s ktorou žiadateľ aj označuje dôkazy na preukázanie svojich tvrdení (§ 8 zákona č. 327/2005 Z. z.). Žalobca žiadal o poskytnutie právnej pomoci v konaní pred ústavným súdom, ktorá mu nebola poskytnutá z dôvodu nesplnenia kumulatívnej podmienky pre jej priznanie, a to že sa nesmie jednať o zrejmu bezúspešnosť sporu. Medzi účastníkmi konania bola predovšetkým sporná povaha sporu (druh konania pred ústavným súdom) a limity posúdenia zrejmej bezúspešnosti sporu žalovaným.

32. Medzi účastníkmi konania bolo sporným, či žalovaný pri výkone diskrečnej právomoci ako kritérium zrejmej bezúspešnosti sporu mohol posúdiť procesné podmienky v podobe aktívnej legitímácie žalobcu na podanie ústavnej sťažnosti podľa čl. 125 ods. 1 ústavy. Vo všeobecnosti platí, že v nadväznosti na žiadosť o poskytnutie právnej pomoci je povinnosťou žalovaného v prvom rade ustáliť, či žiadateľ žiada o poskytnutie právnej pomoci vo veciach patriacich do rozsahu pôsobnosti zákona o poskytovaní právnej pomoci a tým aj do pôsobnosti žalovaného. V prípade ustálenia záveru, že žiadateľ žiada o poskytnutie právnej pomoci v takejto veci, je žalovaný povinný preskúmať splnenie jednotlivých podmienok vzniku práva na poskytnutie právnej pomoci, vrátane posúdenia zrejmej bezúspešnosti sporu.

33. Pokiaľ ide o vymedzenie pojmu „zrejma bezúspešnosť sporu“ v zmysle § 8 zákona č. 327/2005 Z. z. je nevyhnutné zdôrazniť, že ide o technický pojem výlučne pre účely tohto konania, ktorý nemôže prejedikovať konanie vedené na súde. Uvedený pojem je demonštratívne vymedzený pojmom „najmä“ a naznačuje taký skutkový stav veci, u ktorého žalovaný pri dodržaní odbornej starostlivosti pri prvotnej analýze veci postupom due diligence (pri obvyklej opatrnosti) neodporúča vstúpiť do sporu a hradíť náklady právnej pomoci. Na túto oblasť sa vzťahuje správna úvaha žalovaného (diskrečná právomoc orgánu verejnej správy). Rozsah posúdenia zrejmej bezúspešnosti sporu je v kompetencii žalovaného a závisí od okolností konkrétneho prípadu. Priznať nárok na poskytnutie právnej pomoci bez finančnej účasti je možné, len ak nejde o zrejmu bezúspešnosť sporu, čím v podstate zákonodarcia zveril Centru právnej pomoci návrhy eliminovať v podobe vydávania negatívnych rozhodnutí z dôvodov nesplnenia jednej z kumulatívnych podmienok priznania tohto nároku.

12 3S/13/2024

34. Z ustanovenia § 1 zákona č. 327/2005 Z. z. vyplýva jeho účel, a to vytvoriť systém poskytovania právnej pomoci a zabezpečiť jej poskytovanie v rozsahu ustanovenom týmto zákonom fyzickým osobám, ktoré v dôsledku svojej materiálnej núdze nemôžu využívať právne služby na riadne uplatnenie a ochranu svojich práv a prispieť k predchádzaniu právnych sporov. Štát potom sám, resp. v prevažnej miere, znáša náklady za poskytnutie právnej pomoci znevýhodneným osobám. V takom prípade je viac ako vhodné stanoviť podmienky, za ktorých bude takáto forma právnej pomoci fyzickým osobám patriť, a to predovšetkým v snahe vylúčiť zneužívanie tejto právnej úpravy. Jednou z takýchto podmienok je skutočnosť, že nejde o zrejmu bezúspešnosť sporu (§ 6 ods. 1 písm. b) zákona č. 327/2005 Z. z.). Pre nenaplnenie požiadavky § 6 ods. 1 písm. b) zákona č. 327/2005 Z. z. nestačí, že zrejmu bezúspešnosť sporu nemožno vylúčiť, ale je nevyhnutné, aby bezúspešnosť sporu žiadateľa bola tak jednoznačná, že je zrejma už na základe zbežného posúdenia veci. V opačnom prípade ide len o možnú bezúspešnosť sporu, ktorá sama osebe nevylučuje žiadateľa z nároku na poskytnutie právnej pomoci podľa zákona č. 327/2005 Z. z.. Samozrejme, nie je úlohou orgánu verejnej správy prejedikovať výsledok konania vo veciach podľa § 3 ods. 1 zákona č. 327/2005 Z. z. z vecnej stránky.

35. Pri posudzovaní zrejmej bezúspešnosti sporu žalovaný prihliada najmä na to, či právo nezaniklo uplynutím času, či sa právo nepremiňovalo a či je žiadateľ schopný označiť dôkazy na preukázanie svojich tvrdení, ktoré sú dôležité na zistenie skutkového stavu (§ 8 zákona č. 327/2005 Z. z.). Keďže ide len o demonštratívny výpočet okolností, na ktoré žalovaný prihliada pri posudzovaní zrejmej bezúspešnosti sporu, žalovaný môže v tomto smere nepochybne prihliadať aj na ďalšie okolnosti. Inými slovami, žalovaný môže svoj záver o zrejmej bezúspešnosti sporu založiť aj na okolnostiach explicitne neuvedených v zákone o poskytovaní právnej pomoci. Z hľadiska uvedených východísk bolo potrebné posúdiť preskúmanú právnu vec. Správny súd preto v medziach žalobných bodov skúmal, či žalobca žiadal o poskytnutie právnej pomoci v právnej veci, ktorá patrí do rozsahu pôsobnosti zákona o poskytovaní právnej pomoci a tým aj do pôsobnosti žalovaného, a či bol správny záver žalovaného o zrejmej bezúspešnosti sporu v právnej veci, v ktorej žalobca žiadal o poskytnutie právnej pomoci.

36. V judikatúre vyšších súdnych autorít bolo viackrát judikované, že posúdenie procesných podmienok konania je tým posúdením, ktoré Centrum právnej pomoci pri posudzovaní zrejmej bezúspešnosti sporu má vykonať (porovnaj napr. Rozsudok sp. zn. 2Sžk/18/2020 zo dňa 15.12.2021, Rozsudok NS SR sp. zn. 8Sžo/9/2016 zo dňa 30.11.2017, Rozsudok NS SR, sp. zn. 8Sžo/249/2015 zo dňa 23.06.2016, Rozsudok NSS SR, sp. zn. 1Svk/3/2023 zo dňa 27.06.2024). Rovnako bolo judikované, že výpočet procesných podmienok, ktoré Centrum právnej pomoci posudzuje, je v § 8 zákona č. 327/2005 Z. z. len demonštratívny, napr. Rozsudok NSS SR, sp. zn. 8Svk/7/2023 zo dňa 27.10.2023, cit.: otázka, na čo

sa prihliada pri posudzovaní zrejmej bezúspešnosti sporu, je príkladmo (demonštratívne) zodpovedaná v § 8
13 3S/13/2024

citovaného zákona tak, že Centrum prihliada najmä na to, či právo nezaniklo uplynutím času, či sa právo nepremiľčalo a či je žiadateľ schopný označiť dôkazy na preukázanie svojich tvrdení, ktoré sú dôležité na zistenie skutkového stavu. Z uvedeného teda vyplýva, že Centrum je pri posudzovaní zrejmej bezúspešnosti sporu oprávnené prihliadať aj na iné, zákonom neuvedené skutočnosti.“ Najvyšší správny súd Slovenskej republiky v rozsudku sp. zn. 6Svk/16/2023 zo dňa 27.07.2023 o. i. uviedol, že „rozhodovanie o priznaní nároku na poskytnutie právnej pomoci podľa zákona č. 327/2005 Z. z. predstavuje obmedzenie práva na súdnu a inú právnu pomoc garantovaného ústavou, preto je nanajvýš nutné brať do úvahy článok 13 Ústavy Slovenskej republiky tak, aby do tohto práva bolo zasiahnuté skutočne len v nevyhnutnej miere a vždy v súlade so zákonom. Štát žiadnym spôsobom negatívne nezasahuje do práva na súdnu a inú právnu ochranu. Štát preberá na seba pozitívny záväzok vo vzťahu k občanom v núdzi, a to v rozsahu, ktorý je prijateľný z hľadiska dlhodobej udržateľnosti, keďže by bolo neúnosné poskytovať právnu pomoc tohto druhu v absolútne všetkých prípadoch, t. j. bez stanovenia jasne a striktno nastavených pravidiel, bez stanovenia hranice odkázanosti a bez stanovenia rozsahu oblastí, v ktorých sa právna pomoc poskytuje (systémom „každému a vo všetkom“). Pozitívny záväzok štátu, ktorý tento na seba dobrovoľne preberá, sa však vzťahuje na zabezpečenie uplatnenia práva na súde prostredníctvom priznania nároku na poskytnutie právnej pomoci v obmedzených prípadoch. Za plne opodstatnené a legitímne potom treba považovať napríklad oprávnenie správneho orgánu, aby skúmal, či v konkrétnom prípade nejde u žiadateľa o zneužitie práva, alebo či už zo skutkových tvrdení žiadateľa, bez potreby vykonávania dokazovania, nie je nepochybné, že jeho návrhu nemožno vyhovieť, napríklad v prípade zániku práva uplynutím času, dôkaznej núdze a podobne. Za účelom odbremenenia súdov napríklad od tzv. šikanózných a bagateľných návrhov zákon č. 327/2005 Z. z. ustanovením § 8 žalovanému zveril právomoc tieto návrhy „eliminovať“ v podobe vydávaní negatívnych rozhodnutí o nepriznaní nároku na poskytnutie právnej pomoci, a to z dôvodu nesplnenia jednej z kumulatívnych podmienok priznania tohto nároku (§ 6 ods. 1 zákona č. 327/2005 Z. z.).“ Ustanovenie § 8 zákona č. 327/2005 Z. z. tak nepredstavuje taxatívny výpočet skutočností, ktoré musí žalovaný pri posudzovaní otázky zrejmej bezúspešnosti sporu prihliadať.

37. K otázke posudzovania zrejmej bezúspešnosti sporu žalovaným zaujal názor aj Ústavný súd Slovenskej republiky vo svojom rozhodnutí sp. zn. II. ÚS 253/2013-24 zo dňa 25.04.2013, v ktorom konštatoval, že „posudzovanie zrejmej bezúspešnosti sporu zo strany Centra právnej pomoci podľa § 6 ods. 1 písm. b) zákona č. 327/2005 Z. z. je pritom len posúdením splnenia jednej zo zákonných podmienok na poskytnutie právnej pomoci podľa ustanovení toho osobitného právneho predpisu, ide len o formálne preskúmanie odôvodnenosti návrhu žiadateľa o poskytnutie právnej pomoci ako osoby v materiálnej núdzi, čo v žiadnom prípade nie je možné stotožniť s právnym posúdením úspechu alebo neúspechu sťažovateľa v merite veci, čo výlučne patrí do právomoci všeobecného súdu, ktorý vo veci koná. Sťažovateľ mal navyše zachované právo zvoliť si sám právneho zástupcu mimo inštitútu
14 3S/13/2024

právnej pomoci poskytovanej Centrom právnej pomoci podľa zákona č. 327/2005 Z. z. osobám v materiálnej núdzi.“

38. Právna norma, ktorá upravuje aktívnu legitimáciu žalobcu na podanie ústavnej sťažnosti podľa čl. 125 ods. 1 ústavy (čl. 130 ods. 1 ústavy, in concreto § 74 zákona o ústavnom súde), bola v čase vydania rozhodnutia žalovaného z hľadiska dispozície i hypotézy formulovaná jednoznačne (ako striktná právna norma), takže neposkytovala orgánu aplikácie práva (ústavnému súdu) možnosť rozšíriť tam daný okruh subjektov o ďalšie subjekty, ktoré by mohli podať návrh na začatie konania podľa čl. 125 ods. 1 ústavy. Aplikácia takto formulovanej normy je podľa správneho súdu vcelku jednoduchá, takže v takej situácii žalovaný, ktorý v rámci diskrečnej právomoci pri subsumpcii zavŕšenej právnou kvalifikáciou veci (porovnávajúc konkrétny prípad a jeho konkrétnu skutkovú podstatu so všeobecnou skutkovou podstatou vyjadrenou normou) nevybočil z rámca jednoduchej aplikácie práva na konkrétnu vec a bezúspešnosť sporu žiadateľa bola zrejماً už na základe zbežného posúdenia veci. Preto správny súd uvádza, že pokiaľ žalovaný vyhodnotil z obsahu žiadosti o právnu pomoc, resp. z obsahu ústavnej

sťažnosti žalobcu, druh konania pred ústavným súdom ako konanie o súlade právnych predpisov podľa čl. 125 ods. 1 ústavy, nevybočil tak z rámca mu daných kompetencií. Na účely posúdenia, či je možné poskytnúť právnu pomoc vo vzťahu k predloženej ústavnej sťažnosti podanej žalobcom tak správny orgán postupoval zákonným spôsobom, ak posúdil a následne vyhodnotil, či vec patrí do rozsahu pôsobnosti zákona o poskytovaní právnej pomoci a pre ten účel posúdil aj druh konania iniciovaného pred ústavným súdom. Je tomu tak aj preto, že každé konanie pred ústavným súdom (v znení ústavy do 31.12.2024) sa vyznačovalo tým, že ho bolo možné začať ako samostatné konanie a iba na návrh oprávnených subjektov. V odôvodnení napadnutého rozhodnutia žalovaný náležite odôvodnil, prečo ustálil druh konania pred ústavným súdom ako konanie podľa čl. 125 ods. 1 ústavy, a to okrem iného s poukazom na bod II. doplneného petitu žiadateľovej ústavnej sťažnosti, ako aj poukazom na predchádzajúcu judikatúru ústavného súdu (Uznesenie ÚS SR sp. zn. III.ÚS 18/02 zo dňa 13.02.2002, Uznesenie ÚS SR sp. zn. IV. ÚS 54/08 zo dňa 14.02.2008). Pokiaľ žalovaný vyhodnotil druh konania pred ústavným súdom ako konanie o súlade právnych predpisov podľa čl. 125 ods. 1 ústavy, neprekročil tak právomoc zverenú mu ustanovením § 6 ods. 1 a § 8 zákona č. 327/2005 Z. z., pričom z tohto dôvodu nemožno jeho rozhodnutie považovať za nezákonné.

39. Ďalej mal žalovaný za to, že žalobca ako žiadateľ netvrdil ani nepreukázal ako (konkrétne) malo byť zasiahnuté do jeho individuálnych práv a poukázal pritom na rozhodnutie ústavného súdu sp. zn. IV. ÚS 54/08, podľa ktorého „schválenie právneho predpisu národnou radou, resp. jeho novelizáciu, nemožno kvalifikovať ako rozhodnutie, opatrenie alebo iný zásah orgánu verejnej moci do základných práv a slobôd fyzickej osoby alebo právnickej osoby, pretože takýto zásah musí spĺňať atribúty individuálneho aktu

15 3S/13/2024

aplikácie práva alebo iného individuálneho zásahu do základných práv a slobôd sťažovateľa“. S uvedeným záverom žalovaného sa žalobca nestotožnil a mal za to, že ústavná sťažnosť žalobcu (v časti petitu i odôvodnenia) presne špecifikuje proti akým „ohrozovacím a protiprávnym aktivitám NR SR“ ústavná sťažnosť smeruje. Správny súd v tejto súvislosti uvádza, že aj v prípade, ak sa žiadateľ cíti dotknutý konaním národnej rady na svojich právach a subjektívne vníma normatívny právny akt ako „spôsobilý potenciálne kolektívne alebo hromadne poškodiť práva jednotlivcov“, tento subjektívny pocit nemožno stotožňovať so zásahom do jeho individuálnych práv. Práva norma obživa až realizáciou práva či povinnosti, či právomocí v nej obsiahnutej. Subjekty práva uskutočňujú príkazy, zákazy a dovolenia obsiahnuté v normatívnych právnych aktoch, pričom nie akýkoľvek prejav prostredníctvom konania a nekonania je konaním či nekonaním v zmysle práva. Len ak sú s konaním či nekonaním subjektu práva spojené aj právne následky, ktoré s takýmto konaním či nekonaním právne predpisy spájajú, hovoríme o právnom úkone v pravom zmysle slova. Rovnako je potrebné neopomínať základnú vlastnosť normatívnosti právneho aktu a to je jej všeobecná aplikovateľnosť t.j. má neobmedzený počet adresátov. Naproti tomu, individuálny právny akt má presne určeného adresáta. Preto nie je možné, ako na to správne poukázal žalovaný, schválenie právneho predpisu národnou radou, resp. jeho novelizáciu vnímať ako rozhodnutie, opatrenie alebo iný zásah orgánu verejnej moci do základných práv a slobôd fyzickej osoby alebo právnickej osoby. Vzhľadom na to, že žalovaný v napadnutom rozhodnutí uviedol, že žalobca netvrdil ani nepreukázal, ako konkrétne malo byť zasiahnuté do jeho individuálnych práv (neuviedol, akým spôsobom boli jeho základné práva a slobody porušené a z akých dôvodov), správny súd sa zaoberal touto otázkou aj z pohľadu primeraného využitia zákonného oprávnenia žalovaného v zmysle § 10 ods. 1 zákona č. 327/2005 Z. z., či žalovaný v rámci súčinnosti nemal vyzvať žalobcu, aby v primeranej lehote určenej žalovaným doplnil svoju žiadosť o ďalšie údaje alebo doklady týkajúce sa skutočností rozhodujúcich na posúdenie nároku na poskytnutie právnej pomoci. Správny súd však dospel k záveru, že v prejednávanom prípade žalovaný z obsahu podanej žiadosti žalobcu o právnu pomoc vyhodnotil druh konania pred ústavným súdom (konanie podľa čl. 125 ods. 1 ústavy), čím bola objektívne vylúčená možnosť zásahu do individuálnych práv žalobcu, čo je okolnosť, ktorú žalovaný pri poskytovaní právnej pomoci nemá možnosť ovplyvniť a prekonať v prospech žalobcu, preto žalovaný podľa názoru správneho súdu neprekročil požiadavku formálneho preskúmania odôvodnenosti návrhu na poskytnutie právnej pomoci z hľadiska posúdenia bezúspešnosti sporu. Vzhľadom na to ani prípadný postup žalovaného (výzva na doplnenie žiadosti podľa § 10 ods. 1 zákona č. 327/2005 Z. z.) by nepriviedol žalobcovi iné (priaznivejšie) rozhodnutie o jeho žiadosti o poskytnutie právnej pomoci. Pre úplnosť správny súd uvádza, že je mu známy Rozsudok Najvyššieho správneho súdu SR sp. zn. 1Svk/29/2023 zo dňa 27.11.2024, podľa ktorého „žadateľ o právnu pomoc nie je povinný právne kvalifikovať obsah,

účinky alebo následky právnych skutočností alebo rozhodnutí príslušných orgánov verejnej moci“ ... „kasačný súd vyhodnotil ako nesprávny záver o neposkytnutí právnej pomoci na podanie ústavnej sťažnosti pre zrejmu bezúspešnosť sporu
16 3S/13/2024

založený len na skutočnosti, že sťažovateľ v žiadosti o právnu pomoc neoznačil základné právo, ktoré malo byť porušené a v rozpore s § 8 zákona č. 327/2005 Z. z. neoznačil dôkazy na preukázanie svojich tvrdení, ktoré sú dôležité na zistenie skutkového stavu“, avšak v prejednávanej veci správny súd nevhliadol dôvod na aplikáciu predmetného rozhodnutia kasačného súdu, nakoľko predmetom žiadosti žalobcu adresovanej žalovanému nebolo poskytnutie právnej pomoci na podanie ústavnej sťažnosti proti rozhodnutiu všeobecného súdu (konkrétne rozhodnutia dovolacieho súdu o odmietnutí dovolania), ale podanie ústavnej sťažnosti vo veci vyslovenia porušenia základných práv podľa čl. 30 ods. 1 v spojení s čl. 31, čl. 46 ods. 1 v spojení s čl. 1 ods. 1, čl. 2 ods. 1 a 2, čl. 47 ods. 3, čl. 48 ods. 2 a čl. 75 ods. 1 ústavy uzneseniami, ktorými národná rada rozhodla, že vládný návrh zákona, ktorým sa mení a dopĺňa Trestný zákon, prerokuje v skrátenom legislatívnom konaní a tento návrh zákona prerokuje v druhom čítaní. Vzhľadom na to možno konštatovať, že napadnuté rozhodnutie žalovaného vychádzalo zo správne zisteného skutkového stavu a vo vzťahu k posudzovaným podmienkam na priznanie práva žalobcu na poskytnutie mu právnej pomoci pri posudzovaní zrejmej bezúspešnosti sporu postupoval žalovaný v súlade s § 6 ods. 1 písm. b) v spojení s § 8 zákona č. 327/2005 Z. z.. Žalovaný v administratívnom konaní primerane aplikoval ustanovenie § 10 ods. 1 zákona č. 327/2005 Z. z. a napadnuté rozhodnutie ani z tohto dôvodu netrpí vadou nezákonnosti z dôvodu nesprávneho právneho posúdenia.

40. O správnosti právneho posúdenia žalovaného v napadnutom rozhodnutí napokon svedčí aj tá skutočnosť, že v priebehu konania pred správnym súdom ústavný súd Uznesením č. III. ÚS 203/2024-36 zo dňa 10.04.2024 ústavnú sťažnosť žalobcu v konaní podľa čl. 127 ústavy odmietol, a to na podklade čl. 125 ods. 1 písm. a) ústavy, z ktorého vyplýva, že do právomoci ústavného súdu patrí rozhodnúť o návrhu, či je zákon v súlade s ústavou, pričom táto právomoc ústavného súdu je obmedzená okruhom v čl. 130 ods. 1 ústavy uvedených subjektov, ktoré môžu podať návrh, o ktorom ústavný súd koná postupom upraveným v § 74 až § 93 zákona ústavnom súde. Vylúčené je preskúmanie súladu zákona v konaní podľa čl. 127 ods. 1 ústavy o sťažnosti fyzickej alebo právnickej osoby. Rovnako ako preskúmanie súladu návrhu zákona je vylúčené preskúmanie jednotlivých čiastkových rozhodnutí národnej rady v procese rokovania o návrhu zákona v konaní podľa čl. 127 ods. 1 ústavy o sťažnosti fyzickej alebo právnickej osoby, keďže tieto námietky možno preskúmať len v konaní, ktoré začalo na návrh niektorého zo subjektov podľa čl. 130 ods. 1 ústavy. Ústavná sťažnosť tak bola ústavným súdom posúdená ako zjavne neopodstatnená a ako taká bola podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde odmietnutá.

41. Obiter dictum správny súd uvádza, že je možné sa stotožniť aj s argumentáciou žalovaného v napadnutom rozhodnutí, že ani čl. 127 ods. 5 ústavy v znení účinnom od 01.01.2025 (žalovaný uvádzal nesprávny dátum účinnosti od 01.05.2025 – pozn. správneho súdu) neustanovuje právo (aktívnu legitímáciu) fyzickej či právnickej osobe priamo iniciovať konanie o súlade právnych predpisov, ale toto právo je koncipované ako možnosť podať
17 3S/13/2024

návrh senátu ústavného súdu, aby senát ústavného súdu podal návrh na začatie konania podľa čl. 125 ods. 1, že všeobecne záväzný právny predpis, jeho časť alebo jeho jednotlivé ustanovenie, ktoré sa týka podanej sťažnosti, odporuje ústave, ústavnému zákonu, medzinárodnej zmluve podľa čl. 7 ods. 5 alebo zákonu. Ak senát ústavného súdu dospeje k záveru, že tento návrh je dôvodný, konanie o sťažnosti preruší a podá návrh na začatie konania podľa čl. 125 ods. 1. Právny názor ústavného súdu obsiahnutý v rozhodnutí je potom pre senát ústavného súdu záväzný.

42. Z vyššie uvedeného podľa správneho súdu jednoznačne vyplýva, že žalobcovi nemôže byť v správnom súdnom konaní vyhovené. Z pohľadu žalobných námietok, žalovaný pri posudzovaní splnenia podmienky vylúčenia zrejmej bezúspešnosti v spore podľa § 6 ods. 1 písm. b) zákona č. 327/2005 Z. z. postupoval v súlade so zákonom, teda žalovaný správne zohľadnil povahu procesného nedostatku na strane žalobcu, resp. v ňom správne vzhliadol zrejmu bezúspešnosť žalobcu v konaní pred ústavným súdom. Žalovaný taktiež jasne vysvetlil dôvody, pre ktoré mal za to, že ide o bezúspešnosť sporu.

Správny súd tak vyhodnotil námietku žalobcu ohľadom nesprávneho právneho posúdenia obsiahnutú v správnej žalobe ako nedôvodnú, keď nebola spôsobilá spochybniť vecnú správnosť napadnutého rozhodnutia. Správny súd k ostatným žalobným námietkam podľa § 191 ods. 1 písm. d), f) a g) SSP uvádza, že tieto boli koncipované v správnej žalobe len všeobecne, bez náležitého odôvodnenia, čo správny súd neumožnilo súdny prieskum. Správny súd má však za to, že žalovaný dal v odôvodnení napadnutého rozhodnutia jasne a zrozumiteľne odpoveď na všetky kľúčové právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s prejednávanou vecou. Žalovaný náležite, v medziach diskrečnej právomoci, posúdil skutkový stav veci, pričom správny súd nevzhladol nepreskúmatenosť napadnutého rozhodnutia, nedostatočnosť zisteného skutkového stavu na riadne posúdenia veci, ako ani podstatné porušenie ustanovení o konaní pred orgánom verejnej moci. Na základe uvedeného súd správnu žalobu podľa § 190 SSP ako nedôvodnú zamietol.

43. O náhrade trov konania bolo rozhodnuté vo vzťahu k žalobcovi podľa § 167 ods. 1 SSP a contrario tak, že žalobcovi, ktorý úspech v konaní nemal, súd náhradu trov konania nepriznal. Správny súd nezistil splnenie podmienok pre rozhodnutie o trovách konania žalovaného podľa § 168 SSP.

44. Toto rozhodnutie prijal senát správneho súdu pomerom hlasov 3:0 (§ 139 ods. 4 SSP).

Poučenie:

Doručený rozsudok je právoplatný (§ 145 ods. 1 SSP).

Proti tomuto rozsudku je prípustná kasačná sťažnosť (§ 438 ods. 1 SSP, § 439 ods. 1 SSP a § 439 ods. 3 SSP a contr.).

O kasačnej sťažnosti rozhoduje kasačný súd – Najvyšší správny súd Slovenskej republiky (§ 438 ods. 2 SSP). Kasačnú sťažnosť je potrebné podať 18 3S/13/2024

na Správnom súde v Banskej Bystrici (§ 444 ods. 1 SSP) v lehote jedného mesiaca od doručenia rozhodnutia oprávnenému subjektu (§ 443 ods. 1 SSP). Kasačná sťažnosť podaná v listinnej podobe musí byť podaná v potrebnom počte vyhotovení (§ 56 ods. 3 SSP).

Podľa § 445 ods. 1, 2 SSP, (1) v kasačnej sťažnosti sa musí okrem všeobecných náležitostí podania podľa § 57 uviesť

a) označenie napadnutého rozhodnutia,

b) údaj, kedy napadnuté rozhodnutie bolo sťažovateľovi doručené,

c) opísanie rozhodujúcich skutočností, aby bolo zrejmé, v akom rozsahu a z akých dôvodov podľa § 440 sa podáva (ďalej len "sťažnostné body"),

d) návrh výroku rozhodnutia (sťažnostný návrh).

(2) Sťažnostné body možno meniť len do uplynutia lehoty na podanie kasačnej sťažnosti.

Podľa § 449 ods. 1, 2 SSP, (1) sťažovateľ alebo opomenutý sťažovateľ musí byť v konaní o kasačnej sťažnosti zastúpený advokátom. Kasačná sťažnosť a iné podania sťažovateľa alebo opomenutého sťažovateľa musia byť spísané advokátom.

(2) Povinnosti podľa odseku 1 neplatia, ak

a) má sťažovateľ alebo opomenutý sťažovateľ, jeho zamestnanec alebo člen, ktorý za neho na kasačnom súde koná alebo ho zastupuje, vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

b) ide o konania o správnej žalobe podľa § 6 ods